

ตัวชี้วัดที่ ๓ : ร้อยละของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการคัดกรองแล้วพบว่ามีพัฒนาการล่าช้าแล้วได้รับการกระตุ้นพัฒนาการด้วย TEDA ๔1 หรือเครื่องมือมาตรฐานอื่นจนมีพัฒนาการสมวัย

น้ำหนัก : ๕ (M)

เป้าหมาย : ร้อยละ ๓๕

คำนิยาม

เด็กไทย หมายถึง เด็กนักเรียนไทยที่กำลังศึกษาอยู่ระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ ปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๘ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สอิตและราชภัฏ) กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล) กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน และสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครทั้ง ๓๗ จังหวัดทั่วประเทศ

ความฉลาดทางสติปัญญา หมายถึง ความสามารถของสมอง ในการคิด การใช้เหตุผล การคำนวณการเชื่อมโยง เป็นศักยภาพทางสมองที่ติดตัวมาแต่กำเนิด สามารถวัดออกมาเป็นค่าสัดส่วนตัวเลขที่แน่นอนได้ โดยในที่นี้ใช้แบบทดสอบ Standard Progressive Matrices (SPM parallel version) (๑๙๙๘ ; update ๒๐๑๓)

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการคัดกรองแล้วพบว่ามีพัฒนาการล่าช้า หมายถึง เด็กปฐมวัยอายุ ๙, ๑๘, ๓๐, ๔๒, ๖๐ เดือน ที่ประเมินด้วยคู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (Developmental Surveillance and Promotion Manual: DSPM) ครั้งที่ ๑ แล้วพบว่าต้องส่งต่อ และเด็กอายุ ๙,๑๘,๓๐,๔๒,๖๐ เดือน ที่ส่งสัยล่าช้าแล้วได้รับการกระตุ้นพัฒนาการ และติดตามมาประเมินซ้ำด้วยคู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย : DSPM ครั้งที่ ๒ แล้วยังพบว่ามีพัฒนาการล่าช้าอย่างน้อย ๑ ด้านขึ้นไป ทั้งนี้ไม่นับรวมเด็กที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคทางพัฒนาการ ตามมาตรฐานการจำแนกโรค ICD ๑๐ (หมวด F๘๔.x , G๘๐.x , Q๙๐.x)

ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการด้วย TEDA๔1 หรือเครื่องมือมาตรฐานอื่น จนมีพัฒนาการสมวัย หมายถึง การที่เด็กปฐมวัยที่ได้รับการคัดกรองแล้วพบว่า มีพัฒนาการล่าช้า ได้รับการตรวจวินิจฉัยเพิ่มเติมและ/ หรือประเมินพัฒนาการ พร้อมทั้งกระตุ้นพัฒนาการด้วยคู่มือประเมินเพื่อช่วยเหลือเด็กปฐมวัยที่มีปัญหาพัฒนาการ (Thai Early Developmental Assessment for Intervention : TEDA๔1) หรือใช้เครื่องมือมาตรฐานอื่นๆ เช่น คู่มือส่งเสริมพัฒนาการเด็กวัยแรกเกิด - ๕ปี (Developmental Skill Inventory : DSI) , คู่มือประเมินและแก้ไขพัฒนาการเด็กแรกเกิด - ๕ ปี โปรแกรมการฝึก/กระตุ้นพัฒนาการตามวิชาชีพ (นักกิจกรรมบำบัด นักกายภาพบำบัด นักเวชศาสตร์การสื่อความหมาย) เป็นต้น ภายในระยะเวลา ๓ เดือน (๙๐ วัน) แล้วกลับมา มีพัฒนาการสมวัยตามช่วงอายุปัจจุบันทั้ง ๕ ด้าน จากการประเมินพัฒนาการซ้ำอีกครั้งด้วยคู่มือเฝ้าระวัง และส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (Developmental Surveillance and Promotion Manual : DSPM)

เกณฑ์เป้าหมาย : เด็กไทยมีระดับสติปัญญาเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๑๐๓

ปีงบประมาณ ๖๖	ปีงบประมาณ ๖๗	ปีงบประมาณ ๖๘	ปีงบประมาณ ๖๙	ปีงบประมาณ ๗๐
วัดผลปี ๗๐	วัดผลปี ๗๐	วัดผลปี ๗๐	วัดผลปี ๗๐	IQ ไม่ต่ำกว่า ๑๐๓

เกณฑ์การประเมินผล : ร้อยละของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการคัดกรองแล้วพบว่ามีพัฒนาการล่าช้าแล้วได้รับการกระตุ้นพัฒนาการด้วย TEDA๔1 หรือเครื่องมือมาตรฐานอื่น จนมีพัฒนาการสมวัย

ปีงบประมาณ ๖๖	ปีงบประมาณ ๖๗	ปีงบประมาณ ๖๘	ปีงบประมาณ ๖๙	ปีงบประมาณ ๗๐
ร้อยละ ๓๕	ร้อยละ ๓๕	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๔๐

ปี ๒๕๖๖ : ร้อยละของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการคัดกรองแล้วพบว่ามีพัฒนาการล่าช้าแล้วได้รับการกระตุ้นพัฒนาการด้วย TEDA๔1 หรือเครื่องมือมาตรฐานอื่น จนมีพัฒนาการสมวัย

รอบ ๓ เดือน	รอบ ๖ เดือน	รอบ ๙ เดือน	รอบ ๑๒ เดือน
-	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๒๕	ร้อยละ ๓๕

มาตรการสำคัญที่ทำให้ตัวชี้วัดบรรลุผล :

๑. พัฒนากลไก และระบบการส่งเสริมและคัดกรองพัฒนาการเด็กโดยใช้คู่มือ DSPM และกระตุ้นพัฒนาการโดยใช้คู่มือ TEDA ๔1

๑.๑ พัฒนาบุคลากรสาธารณสุขให้มีความรู้ ทักษะที่เพียงพอต่อการประเมินคัดกรองและติดตามพัฒนาการเด็ก โดยเครื่องมือ DSPM และกระตุ้นพัฒนาการโดยใช้คู่มือ TEDA ๔1

๑.๒ คัดกรองพัฒนาการ ติดตาม กระตุ้นเด็กสงสัยล่าช้า

๑.๓ พัฒนาระบบติดตาม และกระตุ้นเด็กพัฒนาการล่าช้าด้วยTEDA๔1 อย่างต่อเนื่อง

๑.๔ บุคลากรสาธารณสุข ครูพี่เลี้ยง สื่อสารประชาสัมพันธ์ องค์ความรู้และแนวทางปฏิบัติเพื่อส่งเสริมให้พ่อแม่ ผู้ปกครองได้ใช้คู่มือ DSPM มากขึ้น

๑.๕ เยี่ยมเสริมพลังการดำเนินงานตามแผนฯ และส่งคืนข้อมูลแก่พื้นที่ พร้อมทั้งขยายเครือข่ายในการเฝ้าระวัง และส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยทั้ง ๕ ด้าน

๒. ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

๒.๑ สถานบริการสาธารณสุขจัดบริการที่ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ตามมาตรฐานอนามัยแม่และเด็กและ จัดบริการคลินิกนมแม่

๒.๒ ตรวจสอบ และเยี่ยมเสริมพลังการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหาร สำหรับทารก และเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐

๒.๓ รณรงค์ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

๓. ส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย และสร้างความรอบรู้ด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัยแก่ครอบครัว

๓.๑ หน่วยบริการสาธารณสุขให้ความรู้ จัดกิจกรรม ส่งเสริมพัฒนาการเด็กโดยกระบวนการ กิน กอด เล่น เล่า นอน เฝ้าดูฟัน เฝ้าระวังพัฒนาการ

๓.๒ สร้างเครือข่ายหน่วยงานเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมโภชนาการและพัฒนาการเด็กปฐมวัย

๓.๓ สนับสนุนด้านวิชาการให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ

สูตรคำนวณ :

ร้อยละของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการคัดกรองแล้วพบว่า มีพัฒนาการล่าช้าแล้วได้รับการกระตุ้นพัฒนาการด้วย TEDA ๔1 หรือเครื่องมือมาตรฐานอื่นจนมีพัฒนาการสมวัย

$$= (A/B) \times ๑๐๐$$

โดยที่

A = จำนวนเด็กปฐมวัยที่ได้รับการคัดกรองแล้วพบว่า มีพัฒนาการล่าช้าแล้วได้รับการพัฒนาการ ด้วย TEDA ๔1 หรือเครื่องมือมาตรฐานอื่น จนมีพัฒนาการสมวัย

B = จำนวนเด็กปฐมวัยที่ได้รับการคัดกรองแล้วพบว่า มีพัฒนาการล่าช้าแล้วได้รับการกระตุ้นพัฒนาการ ด้วย TEDA ๔1 หรือเครื่องมือมาตรฐานอื่นครบตามเกณฑ์แล้วได้รับการติดตามมาประเมินพัฒนาการซ้ำอีกครั้งด้วย DSPM

เกณฑ์การให้คะแนน :

ช่วงปรับเกณฑ์การให้คะแนน +/- ๒.๕ ต่อ ๑ คะแนน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เป้าหมายผลผลิต	น้ำหนัก	เกณฑ์การให้คะแนนเทียบกับร้อยละของเป้าหมายผลผลิต				
		๑	๒	๓	๔	๕
ร้อยละของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการคัดกรองแล้ว พบว่ามีพัฒนาการล่าช้าแล้วได้รับการกระตุ้นพัฒนาการด้วย TEDA ๔ I หรือเครื่องมือมาตรฐานอื่น จนมีพัฒนาการสมวัย	๕	๒๕	๒๗.๕	๓๐	๓๒.๕	๓๕

รายละเอียดข้อมูลพื้นฐาน

ข้อมูลพื้นฐานประกอบตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ผลการดำเนินงานในอดีต ปีงบประมาณ พ.ศ.		
		๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖
ร้อยละของเด็กปฐมวัย (อายุ ๙, ๑๘, ๓๐, ๔๒, ๖๐ เดือน) ที่ได้รับการคัดกรองแล้วพบว่ามีพัฒนาการล่าช้าแล้วได้รับการกระตุ้นพัฒนาการ จนมีพัฒนาการสมวัย (ไม่นับรวมเด็กป่วย)	ร้อยละ	N/A	๒๑.๔๓	๕๐.๐๐

แหล่งข้อมูล : ระบบรายงานมาตรฐานกลาง ๔๓ แฟ้ม หัวข้อที่ ๖.๘ ร้อยละของเด็กอายุ ๙,๑๘,๓๐,๔๒ และ ๖๐ เดือน ที่ได้รับการคัดกรองแล้วพบว่ามีพัฒนาการล่าช้าได้รับการกระตุ้นพัฒนาการด้วย TEDA ๔ I หรือเครื่องมือมาตรฐาน (ไม่นับเด็กป่วย)

วิธีการจัดเก็บข้อมูล : สถานบริการสาธารณสุขทุกระดับ นำข้อมูลการตรวจคัดกรองพัฒนาการเด็กบันทึกในโปรแกรมหลักของสถานบริการ HosXP PCU และส่งออกข้อมูลตามโครงสร้างมาตรฐาน ๔๓ แฟ้ม

แหล่งจัดเก็บข้อมูล : สรุปรายงานผลการดำเนินงานผ่านรายงานมาตรฐานกลาง ๔๓ แฟ้ม = กลุ่มรายงานอนามัยแม่และเด็ก = พัฒนาการเด็ก = TEDA ๔ I หรือเครื่องมือมาตรฐานอื่น = ๖.๘ ร้อยละของเด็กอายุ ๙, ๑๘, ๓๐, ๔๒, ๖๐ เดือน ที่คัดกรองพัฒนาการแล้วพบว่ามีพัฒนาการล่าช้าได้รับการกระตุ้นพัฒนาการ ด้วย TEDA ๔ I หรือเครื่องมือมาตรฐานอื่น (ไม่นับเด็กป่วย)

ระดับการวัด : ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับรพ.สต.

วิธีการประเมินผล ข้อมูลในระบบ HDC กระทรวงสาธารณสุข ประมวลผลทุก ๔๕ วัน (ทุกเดือน) การดึงข้อมูลจาก HDC ต้องรอการบันทึกข้อมูลสมบูรณ์ อย่างน้อย ๔๕ วัน

ผู้กำกับตัวชี้วัด : ๑. นางพัชรา ชมภูวิเศษ เบอร์โทรศัพท์ ๐๙ ๕๖๖๑ ๖๙๔๘
๒. นางสาวดา ทิมายุพันธ์ เบอร์โทรศัพท์ ๐๘ ๑๕๘๓ ๕๗๐๕

ผู้รับผิดชอบตัวชี้วัดหลัก : นางชุลีลักษณ์ หนูเสน เบอร์โทรศัพท์ ๐๘ ๙๒๗๗ ๑๙๙๔

ผู้รับผิดชอบตัวชี้วัด : นางญาวิตา ใจหาญ เบอร์โทรศัพท์ ๐๘ ๔๘๙๕ ๑๖๙๙